

XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG HỌC TIẾNG ANH SÁNG TẠO VÀ HIỆU QUẢ CHO HỌC SINH TIỂU HỌC THÔNG QUA ÂM NHẠC

Nguyễn Huy Vũ

Trường Tiểu học Trung An, thành phố Mỹ Tho

Email: nhv1988@gmail.com

Tóm tắt: Từ kết quả nghiên cứu, bài viết trình bày giải pháp “Xây dựng môi trường học Tiếng Anh sáng tạo và hiệu quả cho học sinh Tiểu học thông qua âm nhạc” - một cách tiếp cận toàn diện nhằm đổi mới việc dạy và học tiếng Anh ở bậc Tiểu học. Giải pháp này kết hợp âm nhạc, công nghệ AI và phương pháp giảng dạy đổi mới để tạo ra một môi trường học tập đa giác quan, nơi học sinh không chỉ tiếp thu ngôn ngữ một cách tự nhiên mà còn phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng xã hội và nuôi dưỡng niềm đam mê học tập suốt đời.

Từ khóa: Tiếng Anh, sáng tạo, Tiểu học, âm nhạc, trí tuệ nhân tạo

BUILDING A CREATIVE AND EFFECTIVE ENGLISH LEARNING ENVIRONMENT FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS THROUGH MUSIC

Nguyen Huy Vu

Trung An Primary School, My Tho City

Email: nhv1988@gmail.com

Abstract: Based on the research results, the article presents the solution “Building a creative and effective English learning environment for primary school students through music” - a comprehensive approach to innovate English teaching and learning at the primary level. This solution combines music, AI technology and innovative teaching methods to create a multi-sensory learning environment where students not only acquire language naturally but also develop creative thinking, social skills and nurture a passion for lifelong learning.

Keywords: English, creativity, Primary, music, artificial intelligence

Nhận bài: 04/04/2025

Phản biện: 06/05/2025

Duyệt đăng: 10/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, tiếng Anh đã trở thành một kỹ năng thiết yếu, mở ra cánh cửa cho sự tiếp cận tri thức, văn hóa và cơ hội nghề nghiệp trên phạm vi quốc tế. Tại Việt Nam, việc dạy và học tiếng Anh ở bậc Tiểu học đang được đặc biệt chú trọng, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển ngôn ngữ của học sinh trong tương lai. Tuy nhiên, thực tế cho thấy việc dạy và học tiếng Anh ở bậc Tiểu học vẫn còn đối mặt với nhiều thách thức đáng kể. Phương pháp giảng dạy truyền thống thường tập trung vào ngữ pháp và từ vựng, dẫn đến tình trạng học sinh cảm thấy nhàm chán, thiếu động lực và khó duy trì sự tập trung. Hậu quả là nhiều em phát triển tâm lý e ngại, thậm chí sợ hãi khi tiếp xúc với môn học này. Ngoài ra, việc thiếu môi trường thực hành tiếng Anh ngoài lớp học cũng hạn chế khả năng ứng dụng ngôn ngữ của học sinh. Trước thực trạng đó, việc tìm kiếm và áp dụng những phương pháp giảng dạy mới, phù hợp với tâm lý lứa tuổi và khả năng tiếp thu của học sinh Tiểu học trở nên cấp thiết. Âm nhạc - với đặc tính tạo cảm xúc tích cực, kích thích não bộ và tăng cường khả năng ghi nhớ - được khoa học chứng minh là công cụ giáo dục hiệu quả trong việc dạy ngôn ngữ cho trẻ em.

Kết hợp với công nghệ hiện đại, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo (AI), âm nhạc có thể mở ra một phương thức dạy học tiếng Anh hoàn toàn mới: vui vẻ, tự nhiên và đạt hiệu quả cao.

Từ kết quả nghiên cứu, bài viết trình bày giải pháp “Xây dựng môi trường học Tiếng Anh sáng tạo và hiệu quả cho học sinh tiểu học thông qua âm nhạc” - một cách tiếp cận toàn diện nhằm đổi mới việc dạy và học tiếng Anh ở bậc Tiểu học. Giải pháp này kết hợp âm nhạc, công nghệ AI và phương pháp giảng dạy đổi mới để tạo ra một môi trường học tập đa giác quan, nơi học sinh không chỉ tiếp thu ngôn ngữ một cách tự nhiên mà còn phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng xã hội và nuôi dưỡng niềm đam mê học tập suốt đời.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của âm nhạc và ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong học tiếng Anh cho học sinh tiểu học thông qua âm nhạc

Lý thuyết học tập đa giác quan cho rằng con người tiếp thu và xử lý thông tin hiệu quả hơn khi sử dụng nhiều giác quan khác nhau. Khi các giác quan cùng tham gia vào quá trình học tập, não bộ sẽ tạo ra nhiều kết nối thần kinh hơn, giúp tăng cường khả năng ghi nhớ và hiểu biết. Trong dạy

học tiếng Anh, việc kết hợp âm nhạc, hình ảnh, vận động và các hoạt động tương tác sẽ tạo ra một môi trường học tập đa giác quan, kích thích sự hứng thú và tăng cường khả năng tiếp thu của học sinh.

Âm nhạc có vai trò quan trọng trong việc học tập ngôn ngữ, đặc biệt là đối với trẻ em. Giai điệu và nhịp điệu của âm nhạc có khả năng kích thích não bộ, tăng cường khả năng ghi nhớ từ vựng và ngữ âm. Âm nhạc cũng tạo ra một môi trường học tập thoải mái, vui vẻ, giúp giảm căng thẳng và tăng cường động lực học tập của học sinh. Ngoài ra, âm nhạc còn giúp học sinh phát triển kỹ năng nghe, phát âm, ngữ điệu và nhịp điệu của ngôn ngữ một cách tự nhiên.

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang ngày càng được ứng dụng rộng rãi trong lĩnh vực giáo dục, mang lại nhiều tiềm năng to lớn. AI có thể hỗ trợ cá nhân hóa quá trình học tập, cung cấp phản hồi tức thì cho học sinh, tự động hóa các công việc quản lý và đánh giá, đồng thời tạo ra các môi trường học tập tương tác và hấp dẫn. Trong dạy học tiếng Anh ở tiểu học, AI có thể được sử dụng để tạo ra các bài hát và video âm nhạc, cung cấp các bài tập luyện phát âm và ngữ điệu, đánh giá khả năng nói của học sinh và tạo ra các trò chơi học tập tương tác.

2.2. Thực trạng học Tiếng Anh sáng tạo và hiệu quả cho học sinh tiểu học thông qua âm nhạc

Tác giả đang phụ trách giảng dạy tiếng Anh cho 287 học sinh tiểu học, phân bố ở các khối lớp từ lớp 1 đến lớp 5 ở trường tiểu học. Qua quá trình giảng dạy và đánh giá, tác giả nhận thấy nhiều hạn chế đáng quan ngại trong khả năng giao tiếp tiếng Anh của học sinh. Kết quả khảo sát đầu năm học 2024-2025 cho thấy chỉ có 23% học sinh đạt mức độ tự tin khi giao tiếp bằng tiếng Anh, trong khi 77% còn lại gặp khó khăn ở các mức độ khác nhau. Cụ thể, 42% học sinh cảm thấy lo lắng và e ngại khi phải nói tiếng Anh trước lớp, 35% học sinh có thể đọc và hiểu nhưng không thể diễn đạt suy nghĩ của mình bằng tiếng Anh.

Về khả năng phát âm, kết quả đánh giá cho thấy 68% học sinh mắc các lỗi phát âm cơ bản và không phân biệt được các âm tiết tương tự. Điều này ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng nghe và giao tiếp của các em. Đặc biệt, khi tiến hành kiểm tra trực tiếp với 50 học sinh được chọn ngẫu nhiên, có tới 64% học sinh không thể phản ứng kịp thời với các câu hỏi đơn giản bằng tiếng Anh, cho thấy sự thiếu linh hoạt trong ứng dụng ngôn ngữ. Bên cạnh đó, kết quả học tập học kỳ I năm học 2024-2025 cho thấy, tỷ lệ học sinh đạt mức

“Hoàn thành tốt” ở các lớp chỉ dao động từ 39% đến 73%, trong đó lớp 5 có tỷ lệ thấp nhất với chỉ 39% học sinh đạt mức “Hoàn thành tốt”.

Từ kết quả nghiên cứu, tác giả nhận thấy nguyên nhân chính của thực trạng này là:

Thứ nhất, phương pháp giảng dạy còn thiên về lý thuyết, tập trung vào ngữ pháp và từ vựng mà chưa chú trọng đến việc rèn luyện kỹ năng nghe-nói trong môi trường thực tế. Học sinh thường phải học thuộc lòng các cấu trúc câu, từ vựng mà không có cơ hội ứng dụng vào giao tiếp thực tế.

Thứ hai, không gian học tập thiếu tính tương tác và hấp dẫn. Theo khảo sát, 82% học sinh cho rằng giờ học tiếng Anh “đôi khi nhàm chán” hoặc “thường xuyên nhàm chán”, khiến các em không duy trì được sự tập trung và hứng thú.

Thứ ba, tâm lý e ngại, sợ sai khi nói tiếng Anh đã trở thành rào cản lớn. Có tới 76% học sinh thừa nhận họ lo sợ bị chê cười khi phát âm sai hoặc dùng từ không chính xác, dẫn đến tâm lý tự ti và né tránh các hoạt động giao tiếp.

Thứ tư, việc thiếu môi trường thực hành tiếng Anh ngoài lớp học làm giảm cơ hội củng cố kiến thức. 91% học sinh cho biết họ hiếm khi hoặc không bao giờ sử dụng tiếng Anh ngoài giờ học chính thức.

Từ thực trạng này, việc đổi mới phương pháp giảng dạy, đặc biệt là tạo ra môi trường học tập sinh động, tương tác và phù hợp với tâm lý lứa tuổi tiểu học trở nên vô cùng cấp thiết. Trong đó, việc kết hợp âm nhạc vào giảng dạy tiếng Anh được xem là một giải pháp tiềm năng, hướng đến việc khắc phục những hạn chế hiện tại và nâng cao hiệu quả dạy và học.

2.3. Đề xuất các giải pháp xây dựng môi trường học Tiếng Anh sáng tạo và hiệu quả cho học sinh tiểu học thông qua âm nhạc

Giải pháp 1: Ứng dụng âm nhạc vào giảng dạy tiếng Anh

Giải pháp này tập trung vào việc sử dụng âm nhạc như một công cụ sư phạm để tạo ra một môi trường học tập đa giác quan, kích thích sự hứng thú và tăng cường khả năng tiếp thu của học sinh.

a) Mục tiêu:

Tối ưu hóa quá trình tiếp thu tiếng Anh cho học sinh Tiểu học thông qua việc xây dựng môi trường học tập đa giác quan bằng âm nhạc. Kích thích sự hứng thú, tăng khả năng ghi nhớ từ vựng và ngữ âm, đồng thời phát triển kỹ năng nghe - nói một cách tự nhiên. Từ đó nuôi dưỡng sự tự tin, khả năng sáng tạo và tinh thần hợp tác trong học tập

thông qua các hoạt động nghệ thuật và vận động.

b) Nội dung và cách thực hiện:

- Chuẩn bị bài hát và tài liệu: Lựa chọn các bài hát tiếng Anh có giai điệu vui tươi, từ vựng đơn giản, phù hợp với chủ đề học tập và trình độ của học sinh. Thiết kế các tài liệu hỗ trợ như lời bài hát kèm hình ảnh minh họa trực quan.

- Giới thiệu bài hát và từ vựng: Sử dụng các hoạt động khởi động để tạo không khí vui vẻ và kích thích sự tò mò của học sinh. Giới thiệu từ vựng mới thông qua các hành động, hình ảnh và ví dụ minh họa.

- Học hát và kết hợp vận động: Chia bài hát thành các đoạn ngắn, hướng dẫn học sinh hát từng phần kết hợp với các động tác tay chân, điệu bộ cơ thể. Tổ chức các trò chơi và hoạt động tương tác để học sinh luyện tập phát âm, ngữ điệu và ghi nhớ từ vựng.

- Thực hành sáng tạo: Khuyến khích học sinh làm việc nhóm để sáng tác lời mới cho bài hát, biểu diễn bài hát kết hợp với các hình thức nghệ thuật khác như kịch, múa, vẽ.

- Đánh giá và phản hồi: Đánh giá học sinh thông qua quan sát, phiếu đánh giá, bài thu hoạch và các hình thức đánh giá đồng đẳng, tự đánh giá. Cung cấp phản hồi kịp thời và mang tính xây dựng để giúp học sinh cải thiện khả năng giao tiếp.

Giải pháp 2: Tích hợp công nghệ và AI vào quá trình giảng dạy

Giải pháp này tập trung vào việc ứng dụng công nghệ và AI để tạo ra các bài hát tiếng Anh phù hợp với trình độ và sở thích của học sinh, hỗ trợ việc giảng dạy và đánh giá của giáo viên.

a) Mục tiêu:

Tận dụng AI để tạo ra nội dung học tập cá nhân hóa, sinh động và hiệu quả. Giúp học sinh tiếp cận ngôn ngữ một cách chủ động, đồng thời giảm tải công việc thiết kế bài giảng cho giáo viên. Từ đó kích thích sáng tạo, tối ưu hóa thời gian và nâng cao chất lượng giáo dục thông qua công nghệ tiên tiến.

b) Nội dung và cách thực hiện:

- Sử dụng AI để tạo bài hát: Sử dụng các công cụ như Suno AI và ChatGPT để tạo ra các bài hát tiếng Anh với lời bài hát, giai điệu và hình ảnh minh họa phù hợp với chủ đề và trình độ của học sinh.

- Tích hợp bài hát vào giảng dạy: Sử dụng các bài hát do AI tạo ra để dạy từ vựng, ngữ âm, ngữ điệu và cấu trúc câu. Tổ chức các hoạt động tương tác như hát theo AI, chỉnh sửa sáng tạo lời bài hát để học sinh luyện tập và phát triển khả

năng ngôn ngữ.

- Sử dụng AI để đánh giá: Sử dụng các công cụ phân tích giọng nói để đánh giá phát âm, ngữ điệu và tốc độ hát của học sinh. Sử dụng các hệ thống quản lý học tập (LMS) để theo dõi tiến độ học tập và cung cấp phản hồi tự động cho học sinh.

Giải pháp 3: Đổi mới phương pháp đánh giá

Giải pháp này tập trung vào việc đổi mới phương pháp đánh giá để phản ánh chính xác và toàn diện năng lực tiếng Anh của học sinh, đồng thời giảm áp lực thi cử và tăng cường hứng thú học tập.

a) Mục tiêu:

Xây dựng hệ thống đánh giá toàn diện, linh hoạt và nhân văn. Phản ánh chính xác năng lực tiếng Anh của học sinh thông qua đa dạng hình thức. Từ đó giảm áp lực thi cử truyền thống, khuyến khích sự sáng tạo và phát triển kỹ năng tự đánh giá, phản biện.

b) Nội dung và cách thực hiện:

- Đánh giá qua hoạt động thực hành: Đánh giá học sinh thông qua các hoạt động biểu diễn bài hát, kịch ngắn, dự án nhóm và các hoạt động thực tế khác.

- Ứng dụng công nghệ trong đánh giá: Sử dụng các công cụ AI và phần mềm chuyên dụng để đánh giá khách quan và hiệu quả hơn. Ví dụ: sử dụng phần mềm phân tích giọng nói để đánh giá phát âm, ngữ điệu; sử dụng LMS để theo dõi tiến độ học tập và quản lý bài tập của học sinh.

- Đánh giá đồng đẳng và tự đánh giá: Hướng dẫn học sinh nhận xét bài làm của bạn học và tự đánh giá quá trình học tập của bản thân.

Giải pháp 4: Khuyến khích sự sáng tạo và chủ động học tập

Giải pháp này tập trung vào việc tạo ra một môi trường học tập mở, khuyến khích học sinh tự do sáng tạo, khám phá và thể hiện cá tính của mình trong quá trình học tập.

a) Mục tiêu:

Xây dựng môi trường học tập năng động, nơi học sinh không chỉ tiếp thu kiến thức một cách thụ động mà còn trở thành chủ thể sáng tạo và chủ động trong quá trình học. Phát triển tư duy phản biện, khả năng giải quyết vấn đề và nuôi dưỡng niềm đam mê khám phá ngôn ngữ. Từ đó tạo điều kiện để học sinh tự tin thể hiện cá tính, biến việc học thành trải nghiệm ý nghĩa và gắn gũi với đời sống.

b) Nội dung và cách thực hiện:

- Thiết kế dự án sáng tạo: Tổ chức các dự án học tập mở, khuyến khích học sinh tự do lựa chọn

chủ đề, hình thức và phương pháp thực hiện. Ví dụ: dự án sáng tác bài hát tiếng Anh, thiết kế video clip, tổ chức buổi biểu diễn kịch ngắn.

- Tích hợp công nghệ hỗ trợ sáng tạo: Sử dụng các công cụ AI như ChatGPT và Suno AI để hỗ trợ học sinh trong quá trình sáng tạo. Ví dụ: sử dụng ChatGPT để tạo lời bài hát, sử dụng Suno AI để tạo giai điệu, sử dụng các phần mềm thiết kế đồ họa để tạo hình ảnh minh họa.

- Xây dựng văn hóa phân hồi tích cực: Tạo ra một môi trường học tập mà ở đó học sinh được khuyến khích chia sẻ ý tưởng, nhận xét và đóng góp ý kiến cho nhau một cách tích cực và xây dựng.

III. KẾT LUẬN

Giải pháp “Xây dựng môi trường học tiếng Anh sáng tạo và hiệu quả cho học sinh tiểu học thông qua âm nhạc” đã chứng minh tính hiệu quả và khả thi trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy tiếng Anh. Thông qua việc kết hợp hài hòa giữa âm nhạc, công nghệ AI và phương pháp đánh giá đổi mới, giải pháp đã tạo ra một môi trường học tập đa giác quan, nơi học sinh không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn phát triển kỹ năng giao tiếp, tư duy sáng tạo và khả năng hợp tác. Kết quả bước đầu cho thấy sự cải thiện đáng kể về mức độ tự tin, khả năng phát âm và hứng thú học tập của học sinh. Đặc biệt, việc ứng dụng công nghệ AI như Suno và ChatGPT đã giúp cá nhân hóa trải nghiệm học tập, đồng thời giảm tải công việc

thiết kế bài giảng cho giáo viên. Sự kết hợp giữa phương pháp giáo dục truyền thống và công nghệ hiện đại không chỉ nâng cao hiệu quả dạy học mà còn chuẩn bị cho học sinh kỹ năng cần thiết trong kỷ nguyên số.

Để phát huy tối đa hiệu quả của giải pháp và nhân rộng mô hình đến các trường tiểu học khác, nghiên cứu đề xuất một số khuyến nghị sau:

- Đối với các trường tiểu học:

Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học hiện đại, đặc biệt là các thiết bị âm thanh, máy tính và phần mềm hỗ trợ dạy học tiếng Anh. Tạo điều kiện cho giáo viên tham gia các khóa đào tạo và bồi dưỡng chuyên môn về ứng dụng âm nhạc và công nghệ AI trong dạy học tiếng Anh.

- Đối với giáo viên:

Tích cực tìm tòi, học hỏi và áp dụng các phương pháp dạy học mới, sáng tạo vào thực tế giảng dạy. Chủ động sử dụng âm nhạc và công nghệ AI để tạo ra các bài học hấp dẫn, sinh động và phù hợp với trình độ của học sinh. Xây dựng môi trường học tập thân thiện, cởi mở, khuyến khích học sinh tự tin giao tiếp và thể hiện bản thân.

- Đối với các cấp quản lý giáo dục:

Xây dựng và triển khai các chính sách hỗ trợ các trường học trong việc đổi mới phương pháp dạy học tiếng Anh. Tổ chức các hội thảo, tập huấn chuyên đề về ứng dụng âm nhạc và công nghệ AI trong dạy học tiếng Anh cho giáo viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật số 43/2019/QH14 của Quốc hội: Luật Giáo dục.
2. Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng: về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.
3. Thông tư 22/2016/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo: Ban hành, sửa đổi và bổ sung một số điều của Quy định đánh giá học sinh tiểu học ban hành kèm theo Thông tư 30/2014/TT-BGDĐT ngày 28/8/2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo, ngày 22/9/2016.
4. Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo, ban hành Chương trình Giáo dục phổ thông.
5. Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT ngày 4 tháng 9 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo, ban hành Điều lệ Trường tiểu học.
6. Thông tư 27/TT-BGDĐT ngày 04 tháng 9 năm 2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo, ban hành Quy chế đánh giá, xếp loại học sinh tiểu học.